

Spetsnaz

Το παρελθόν και η αναγέννηση των «Δυνάμεων Ειδικών Καθηκόντων» της Ρωσίας



του Δρος Φοίβου Αποστολόπουλου

«Εάν πνιγεί, σημαίνει ότι δεν έκανε για τους Spetsnaz». Αυτή ήταν η απάντηση ενός επιβλέποντος αξιωματικού, ενώ οι νεοσύλλεκτοι πηδούσαν από μια γέφυρα ύψους είκοσι μέτρων στο παγωμένο ποτάμι, για να αποφύγουν τις βολές του πολυβόλου που γάζωναν το κατάστρωμα της γέφυρας.

Η παραπάνω είναι μια εύγλωττη εικόνα που μετέφερε στη δυτική αντίληψη περί ειδικών δυνάμεων ο συγγραφέας με το ψευδώνυμο Viktor Sunorov (πράκτορας της GRU Vladimir Rezun, ο οποίος αυτομόλησε στην Αγγλία το 1984, και έγραψε το βιβλίο

«Spetsnaz: Η ιστορία πίσω από το ρωσικό SAS»/«Spetsnaz: The Story Behind the Russian SAS», το 1987). Ο όρος αποτελεί ακρωνύμιο (της σοβιετικής εποχής) των λέξεων «δυνάμεις ειδικών καθηκόντων» (voiska spetsialnogo naznacheniya), και έχει χρησιμοποι-

ηθεί στη Δύση για να χαρακτηρίσει συλλήβδον τις ρωσικές ειδικές δυνάμεις. Η εσκεμμένη παραπληροφόρηση εκ μέρους των Ρώσων έως και το 1994 δεν διευκόλυνε καθόλου στο να ξεκαθαρίσει το τοπίο, ενώ η πολυδιάσπαση αρμοδιοτήτων και δυνάμεων στο πλαί-

σιο των ειδικών αποστολών, τόσο στην ΕΣΣΔ όσο και στη σημερινή Ρωσία, δεν έχει βοηθήσει και πολύ στο να ξεκαθαρίσει η κατάσταση. Οι διαθέσιμες πηγές είναι πολλές στο Διαδίκτυο, αλλά οι αξιόπιστες, λίγες. Θα γίνει λοιπόν κυρίως μια προσπάθεια να ξεκαθαρίσει ο ρόλος των διαφόρων ομάδων ειδικών δυνάμεων, οι οποίες, αν και τους έχει αποδοθεί συλλήβδον ο ίδιος χαρακτηρισμός, έχουν ριζικά διαφορετικές δραστηριότητες.

Οι ρωσικές ειδικές δυνάμεις έχουν τριπλή μήτρα, και από εκεί ξεκινά και η σύγχυση ρόλων/αρμοδιοτήτων που συχνά παρατηρείται. Ένα μέρος τους ιδρύθηκε το 1930, κατά τη διάρκεια των μεγάλων γυμνασίων του Ερυθρού Στρατού, όταν για πρώτη φορά δημιουργήθηκε εκ των ενόντων μια μικρή ομάδα που ρίχτηκε με αλεξιπτώτα στην περιοχή του Voronezh, με στόχο τη διενέργεια αναγνωρίσεων, τη συλλογή πληροφοριών και τις επιδρομές μικρής κλίμακας στα μετόπισθεν του εχθρού. Η πράξη αυτή θεωρείται στην επίσημη ιστοριογραφία του Κόκκινου Στρατού η ίδρυση των αλεξιπτωτιστών, αλλά ταυτόχρονα και η ίδρυση των δυνάμεων ειδικών καθηκόντων στη Ρωσία. Οι δύο αυτές δυνάμεις είχαν παράλληλη ανάπτυξη με την NKVD -πρόδρομο της μετέπειτα KGB- να αναπτύσσει έναν πυρήνα ειδικών δυνάμεων για χρήση στο εσωτερικό της ΕΣΣΔ- κυρίως στις διαφορές Δημοκρατίες- και τον Στρατό να αναπτύσσει ειδικές ομάδες που, με σημερινά στάνταρντ, θα είχαν τον τίτλο LRRP (Long Range Reconnaissance Patrol: Αναγνωριστικές Περίπολοι Μακράς Ακτίνας Δράσης).

Το 1943, όταν οι Γερμανοί αρχίζουν να υποχωρούν από την ΕΣΣΔ, με προσωπική εντολή του Στάλιν δημιουργείται μια ομάδα (SMERSH), περίπου 1.500 ατόμων, που θα εκπαιδεύονται σε μια ειδική μορφή πάλης χωρίς όπλα (κοινά γνωστή ως «systema» στη Ρωσία, με ιδρυτή τον Β.Σ. Oshcherkov), στην οποία ο μόνος κανόνας είναι... ότι δεν υπάρχουν κανόνες, και «δίκιο» έχει όποιος μείνει όρθιος στο τέλος! Θα λάβουν επίσης ειδική εκπαίδευση στη χρήση του μαχαίριου, του πιστολιού, των εκρηκτικών, και σειράς άλλων «όπλων», και μέσα σε τρία χρόνια θα συλλάβουν ή θα εξοντώσουν περίπου 23.000 άτομα τα οποία είτε είχαν συνεργαστεί με τον εχθρό (μεταξύ αυτών και πολλοί

Αρχηγοί των Κοζάκων του Ντον), είτε είχαν την υπόνοια ότι θα αποτελούσαν απειλή για το καθεστώς μεταπολεμικά. Τα μέλη της ομάδας προέρχονταν από τον Στρατό, τη Διεύθυνση Πληροφοριών του Γενικού Επιτελείου (Гланное Разведывательное Управление, GRU), την πολιτική Αστυνομία και άλλους κομματικούς οργανισμούς. Το 1946 θα διαλυθεί με διαταγή του Στάλιν, και η πλειονότητα των μελών της θα μεταφερθεί στην GRU, ενώ οι ειδικές δυνάμεις ως έννοια θα παύσουν να υπάρχουν διότι θεωρούνταν επικίνδυνες για το καθεστώς. Όσοι όμως μεταφέρθηκαν στην GRU, θα εκπαιδεύσουν τους πράκτορες αυτής και θα διασώσουν έτσι τη μέθοδο εκπαίδευσής τους, η οποία θα χρησιμοποιηθεί για να στηθούν οι Spetsnaz GRU το 1958-1960. Η τρίτη μήτρα θα είναι οι ειδικές δυνάμεις του Ναυτικού (κυρίως Πεζοναύτες), οι οποίες διατηρήθηκαν μεταπολεμικά και επαυξήθηκαν και από τις οποίες θα προέλθουν οι βατραχάνθρωποι και οι σημερινές ειδικές δυνάμεις του Ναυτικού. Συνεπώς οι μήτρες ήταν η NKVD, η GRU, το Ναυτικό (πολιτική, υπηρεσία πληροφοριών στρατιωτική με δραστηριότητες και στο εξωτερικό, αμιγώς στρατιωτική).

Δεν εκτιμάται σκόπιμο να αναλύσουμε εδώ, λεπτομερώς, την εξέλιξη των επιμέρους δυνάμεων, καθότι πρόκειται για ιστοριογραφική προσπάθεια που απαιτεί ανάλυση μεγάλης έκτασης.

Στο τέλος του παρόντος άρθρου θα παραθέσουμε τέσσερις χαρακτηριστικές επιχειρήσεις των δυνάμεων αυτών σε διαφορετικές χρονικές στιγμές, οι οποίες αποδίδουν καλά την εξέλιξή τους στον χρόνο (Μάιος 1968/Πράγα, Καμπούλ/1979, ναυτικά γεγονότα/ Οκτώβριος 1982 και Αύγουστος 1983, εξόντωση Τσετσένων τρομοκρατών σε θέατρο στη Μόσχα προ λίγων ετών, και τα γεγονότα με το σχολείο στο Μπεσλάν/3 Σεπτεμβρίου 2004. Επίσης ενδιαφέρουσα -γι' αυτό και θα αναφερθεί συνοπτικά- είναι μια επιχείρηση δολοφονίας στο Αφγανιστάν το 1986).

Spetsnaz: Μονάδες και επιχειρησιακός διαχωρισμός

Οι Spetsnaz χωρίζονται ανάλογα με τη δομή διοίκησης στην οποία υπάγονται και με την ειδικότητα που έχει η κάθε μονάδα.

GRU Spetsnaz

Οι πρώτες δυνάμεις ειδικών καθηκόντων που δημιουργήθηκαν το 1958-60 αποτελούν σήμερα την αιχμή του δόρατος του Ρωσικού Στρατού. Δεν έχουν μεγάλες ομοιότητες με αμερικανικά αντίστοιχα τμήματα, διότι η αντίληψη βάσει της οποίας έχουν δημιουργηθεί και εξελιχθεί διαφέρει θεμελιωδώς από αυτή των Αμερικανών. Η βασικότερη ίσως διαφορά είναι ότι πρόκειται στην κυριολεξία για ομάδες ειδικών καθηκόντων, που δύσκολα

Άνδρες της 24ης Ταξιαρχίας Spetsnaz «Κυακhta» επί το έργον στη Σιβηρία, όπου βρίσκεται και η βάση της μονάδας.





Με το δάκτυλο στην σκανδάλη ενός εκτοξευτή βομβιδών των 40 χιλ. 6G-30 GNOM.

χρησιμοποιούνται εκτός των καθηκόντων αυτών (έγινε μόνο τα τελευταία χρόνια, εξαιτίας των μεγάλων προβλημάτων εκπαίδευσης και επανδρώσεως του Ρωσικού Στρατού επί Γιέλτσιν, και την κληρονομιά που παρέλαβε ο Πούτιν στην πρώτη του θητεία). Ελέγχονται άμεσα από την GRU, δεν έχουν ειδικά ονόματα ή στολές, δεν έχουν ειδικά στρατόπεδα, και συνήθως αναμειγνύονται με τις αερομεταφερόμενες δυνάμεις. Το μόνο που μπορεί να προδώσει κατά περίπτωση την ταυτότητά τους είναι ο ανοιχτόχρωμος μπλε μπερές που φέρουν μερικές φορές ή ο ιδιαίτερος εξοπλισμός που έχουν στις αποστολές τους (π.χ. δυτικός εξοπλισμός και οπλισμός κατά περίπτωση). Σε επιχειρησιακή κατάσταση κάθε μέλος της ομάδας φέρει φόρτο 40-50 κιλά (πυρομαχικά, λίγα τρόφιμα και νερό, υλικά της ομάδας).

Έχουν συμμετάσχει στον πόλεμο στην Τσετσενία και το Αφγανιστάν από την αρχή, έχουν ακολουθήσει δε ένα σχήμα εναλλαγής υπηρεσίας μεταξύ πρόσω και μετόπισθεν το οποίο τους θέτει έως και τέσσερις φορές τον χρόνο σε μάχιμη υπηρεσία, και έχουν καλά έως πολύ καλά ποσοστά φθοράς δυνάμεων (λίγοι νεκροί

και τραυματίες, σε σχέση με τις απώλειες που προκαλούν στον αντίπαλο). Επίσης κατά περίπτωση, έχουν φορέσει στολές ξένων στρατών ή πολιτικά ρούχα χωρών όπου επιχειρούν, ενώ πολλές φορές έχουν αξιοποιήσει τη συνεργασία με ανάλογες δυνάμεις της KGB/FSB προκειμένου να παραλάβουν τον οπλισμό τους αφού φθάσουν στον τόπο όπου θα επιχειρήσουν. Κάθε στρατιωτική περιοχή έχει και από μια ταξιαρχία GRU Spetsnaz (κατά τον Ψυχρό Πόλεμο, η Σιβηρία και η περιοχή των Κουρίλων Νήσων και της Σαχαλίνης είχαν δύο, οι οποίες επισκέπτονταν συχνά και για αρκετό χρονικό διάστημα κάθε φορά την Αλάσκα).

Μια ταξιαρχία αποτελείται από τρία έως πέντε τάγματα, ένα λόχο διαβιβάσεων (ο οποίος εάν είναι αναγκαίο μπορεί να ενσωματώσει και στοιχεία από άλλες υπηρεσίες), ένα λόχο υποστηρίξεως και ένα λόχο διοικήσεως. Οι λόχοι μπορούν να δράσουν είτε σαν συνολική δύναμη, είτε σε ομάδες των 7-11 ατόμων (περίπου σαν μια ομάδα Α), ενώ το σύνολο της μονάδας (όλοι οι λόχοι) μπορεί να διαλυθεί σε μικρές αυτόνομες μονάδες και να ανασυγκροτηθεί μετά από πολλές ημέρες εάν

αυτό είναι αναγκαίο (υπάρχει λαμπρό επιχειρησιακό παράδειγμα στην κοιλάδα του Πανταίρ στο Αφγανιστάν το 1987). Πρακτικά είναι αδύνατον να περικυκλωθεί και να εξοντωθεί μια τέτοια μονάδα. Οι ταξιαρχίες που υπάγονται στους τέσσερις ρωσικούς στόλους (πρώην στόλους της κόκκινης σημαίας - δηλαδή θέατρα ναυτικού πολέμου), έχουν διαφορετική διάταξη: δύο έως τέσσερα τάγματα βατραχανθρώπων (ανάλογα με την τακτική και στρατηγική κατάσταση), ένα τάγμα μικρών υποβρυχίων (ρωσικά και δυτικής προελεύσεως μοντέλα), ένα λόχο διαβιβάσεων, ένα λόχο διοικήσεως, και διαφοροποιημένη ριζικά υποδομή υποστηρίξεως.

Οι πρώτες δυνάμεις (ξηράς) έχουν εκπαιδευτεί σε μια σειρά αποστολών: > spetsialnaya razvedka (ειδική αναγνώριση, δηλαδή σε βάθος). Στη Σοβιετική Στρατιωτική Εγκυκλοπαίδεια, αυτή ορίζεται ως «αναγνώριση με στόχο την πολιτική, οικονομική, και στρατιωτική υπονόμηση του εχθρού μέσω της εντοπίσεως στόχων που θα του επιφέρουν τέτοια πλήγματα, καθώς και η ψυχολογική του φθορά μέσω της δολοφονίας σημειόντων στελεχών του, και η δημιουργία και εκπαίδευση αντάρτικων ομάδων...

Η ειδική αναγνώριση γίνεται με τη συνεργασία υπηρεσιών πληροφοριών και δυνάμεων ειδικών καθηκόντων».

- > diversiya razvedka (αναγνώριση αντιπερισπασμού)
- > razvedchiki (συλλογή πληροφοριών)
- > iskatelia (αναγνώριση μακράς ακτίνας)
- > okhotniki (απαγωγή)
- > reydoniki (επιδρομές)
- > maskirovka (παραπλάνηση)
- > ανταρτοπόλεμος (ενεργητικός, παθητικός, αντιμετώπιση)

Κατά συνέπεια, η εκπαίδευσή τους περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, και τις ακόλουθες ειδικεύσεις:

- > αλεξιπτωτισμός
- > μάχη σώμα με σώμα (systema, SAMBO)
- > χρήση εκρηκτικών για διάφορες αποστολές
- > τεχνικές διεισδύσεως και διαφυγής
- > τεχνικές «μαλακής» και «σκληρής» ανακρίσεως
- > ξένες γλώσσες, ήθη, έθιμα, κουλτούρα
- > χρήση αγχέμαχων όπλων
- > χρήση πυροβόλων όπλων διαφόρων τύπων και εθνικοτήτων

- > επιβίωση
- > τεχνικές αναγνωρίσεως/χαρτογραφήσεως
- > αναρρίχηση/καταρρίχηση με ταυτόχρονη χρήση όπλων διαφόρων τύπων
- > οδήγηση διάφορων τύπων ρωσικών και ξένων οχημάτων
- > τεχνικές κολυμβήσεως και μάχης μέσα και κάτω από το νερό

Οι δυνάμεις με αντικείμενο το νερό, λαμβάνουν εκπαίδευση παρόμοια με των Αμερικανών SEALs (Sea, Air, Land) του Αμερικανικού Ναυτικού, με τη διαφορά ότι δίδουν πολύ μεγαλύτερη έμφαση από αυτούς στη χρήση ποτάμιων οδών και λιμνών, ενώ είναι εκπαιδευμένοι και στην επίθεση κατά αεροπλανοφόρων (κάτι που, παρεμπιπτόντως, οι Αμερικανοί έχουν αμελήσει).

Αν και ο ακριβής αριθμός και η οργάνωση του συνόλου των μονάδων Spetsnaz δεν είναι γνωστά, κάποια ελάχιστα αξιόπιστα στοιχεία κάνουν λόγο για την ύπαρξη των παρακάτω μονάδων επιπέδου ταξιαρχίας:

- > 2η ObrSpN στο Promezhitsy, στην περιοχή Pskov, δύναμης περίπου 960 ατόμων (Στρατιωτική Περιοχή Λένινγκραντ-Αγίας Πετρούπολης)
- > 3η ObrSpN των Φρουρών, στο Roshinskij στην περιοχή Samara (Στρατιωτική Περιοχή Βόλγα-Ουραλίων)
- > 10η ObrSpN στο Molkiino, στην περιοχή Krasnodar, ενεργοποιήθηκε την 1 Ιουλίου 2003 (Στρατιωτική Περιοχή Βορείου Καυκάσου)
- > 12η ObrSpN στην πόλη Asbest-5, στην περιοχή Sverdlovsk (Στρατιωτική Περιοχή Βόλγα-Ουραλίων)
- > 22η ObrSpN των Φρουρών, στην Kovalevka, στην περιοχή Rostov (Στρατιωτική Περιοχή Βορείου Καυκάσου)
- > 67η ObrSpN, στο Berdsk της περιοχής Novosibirsk (Στρατιωτική Περιοχή Σιβηρίας)
- > 14η Ανεξάρτητη Ταξιαρχία Ειδικής Σύνθεσης «Ussuriysk» (Στρατιωτική Περιοχή Άπω Ανατολής)
- > 16η Ταξιαρχία Spetsnaz «Chuchkovo» (Στρατιωτική Περιοχή Μόσχα)
- > 24η Ταξιαρχία Spetsnaz «Kyakhta» (Στρατιωτική Περιοχή Σιβηρίας)

FSB Spetsnaz

Οι ειδικές δυνάμεις της υπηρεσίας αυτής «μεταφέρθηκαν» από την προκάτοχο της, την KGB, όπου και είχαν καταγράψει

εκτεταμένη και αρκετά επιτυχή δράση. Αυτή τη στιγμή, οι δυνάμεις αυτές υπόγονται στο Κέντρο Ειδικών Επιχειρήσεων, και αποτελούνται από τρία «γκρουπ δυνάμεων ειδικών καθηκόντων».

Spetsgruppa A (Alfa)

Πρόκειται για την αντιτρομοκρατική δύναμη της υπηρεσίας, η οποία ήταν υπεύθυνη για την επιχείρηση στο θέατρο στη Μόσχα, και για το σχολείο στο Μπεσλάν. Ιδρύθηκε το 1974 από το 7ο Διευθυντήριο της KGB στα πρότυπα της DELTA και του SAS, αποτελείται από περίπου 400 μέλη (πέντε μονάδες) διασκορπισμένα σε πέντε κύριες τοποθεσίες εντός Ρωσίας, ενώ διαθέτει γραφεία συνδέσμου και αποθήκες υλικού σε πολλά άλλα μέρη της χώρας, αλλά και ορισμένες πρεσβείες στο εξωτερικό. Στο εσωτερικό της υπάρχουν ειδικότητες ορεινού πολέμου, δυτών, αλεξιπτωτιστών HAHO/HALO με χρήση ειδικών μηχανισμών για ημιελεγχόμενη πτήση (ελεγχόμενη ανεμοπορία στον αέρα σε ελεύθερη πτώση), ελεύθερων σκοπευτών, κ.α.

Spetsgruppa V (Vympel)

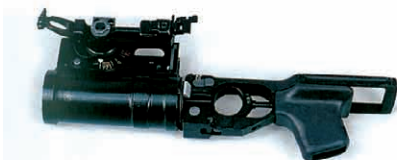
Πρόκειται για τον βραχίονα των «υγρών» επιχειρήσεων της υπηρεσίας, με ειδικευση τη φυσική εξόντωση προσώπων ή την απαγωγή τους. Έγινε πασίγνωστο στο εξωτερικό όταν το 1985 μια ομάδα του (σε συνεργασία με στοιχεία της Α) διείσδυσε στη ρωσική πρεσβεία της Βηρυτού (την οποία είχαν καταλάβει ένοπλοι ζητώντας λύτρα), απήγαγαν τέσσερις τρομοκράτες, τους

σκότωσαν, και τους μεν τρεις τους κρέμασαν από στύλους φωτισμού με τα γεννητικά τους όργανα περασμένα - κυριολεκτικά- σαν σκουλαρίκια, τον δε τέταρτο έστειλαν σε κομμάτια (κεφάλι, χέρια κλπ) στον αρχηγό των τρομοκρατών στα περίχωρα της Βηρυτού. Η πρεσβεία εκκενώθηκε ταχύτατα χωρίς περαιτέρω συζητήσεις εκ μέρους των τρομοκρατών.

Δημιουργήθηκαν και αυτές από την KGB το 1981 (η ομάδα αποτελείται ουσιαστικά από τέσσερις μονάδες), αλλά για να της προσδώσουν την ικανότητα να «εκτελεί» αποστολές στο εξωτερικό χωρίς να χρειάζεται τη συνδρομή του Στρατού. Για τον λόγο αυτό υπάχθηκε τότε στη Διεύθυνση «S» (χειριζόταν τους εν υπνώσει κατασκόπους, και όσους δεν είχαν επίσημη ή διπλωματική κάλυψη), και είχε πρώτο διοικητή τον Evald Kozlov, ο οποίος την προετοίμασε για τη διείσδυση και εκτέλεση στρατιωτικών αποστολών (σαμποτάζ, δολοφονίες υψηλών προσώπων, συλλογή πληροφοριών και εξόντωση πρακτόρων που κρίνονταν στην πορεία μη αξιόπιστοι). Επίσης -λόγω σαμποτάζ- είχαν ειδική εκπαίδευση για τη διείσδυση σε καλά φρουρούμενους στόχους. Αυτή τη στιγμή ανήκει στην Υπηρεσία Εξωτερικών Πληροφοριών (Sluzhba Vneshnej Razvedki, SVR- έχει ρόλο αντίστοιχο της CIA στις ΗΠΑ). Το 1993 αρνήθηκε να επιτεθεί στον Λευκό Οίκο (το Κοινοβούλιο της Ρωσίας) κατά το πραξικόπημα που απέτυχε και έφερε στην εξουσία τον Γέλτσιν. Στη συνέχεια, η μονάδα διαλύθηκε αλλά ανασυστάθηκε από την SVR.



Τυφέκιο ελεύθερου σκοπευτή OSV-96 των 12,7 χιλ. Παρατηρήστε τον εργονομικό τρόπο αναδίπλωσης για εύκολη μεταφορά.



1



2



3



4



5



6

1. Εκτοξευτής GP-25 των 40 χιλ.
2. Τυφέκιο AKM των 7,62 χιλ. με εκτοξευτή GP-25.
3. Εκτοξευτής GP-30.
4. Τυφέκιο AK-74 των 5,45 χιλ. με εκτοξευτή GP-30.
- 5 & 6. Εκτός από τον ειδικό καταδυτικό εξοπλισμό και τα υποβρύχια οχήματα, οι Spetsnaz αξιοποιούν και ειδικό οπλισμό για βολή κάτω από το νερό, όπως το εικονιζόμενο APS των 5,6x6 χιλ.

Τα στελέχη της ομάδας έχουν εκπαιδευτεί σε μια πλειάδα ειδικοτήτων (πηγές αναφέρουν από 18 έως 24), μεταξύ των οποίων ειδική έμφαση δίνεται στην εκ του μακρόθεν δολοφονία ατόμων. Η ομάδα αυτή έχει επίσης την ευθύνη για την ασφάλεια των πυρηνικών σταθμών της Ρωσίας, και την επανάκτηση πυρηνικών υλικών που για κάποιον λόγο θα έχουν πάψει να βρίσκονται υπό τον έλεγχο του κράτους. Χρησιμοποιούνται σε μόνιμη βάση στην Τσετσενία, όπου σταθερά βρίσκεται μία τουλάχιστον μονάδα τους.

SSO: Υπηρεσία Ειδικών Επιχειρήσεων

Πρόκειται για μια υπηρεσία υψηλής διαβάθμισης, ο κύριος ρόλος της οποίας είναι η προστασία υψηλών προσώπων, δηλαδή ουσιαστικά αποκρούει μονάδες τύπου Vympel/GRU Spetsnaz. Επίσης, στη δικαιοδοσία της FSB βρίσκονται και διάφορες περιφερειακές

ειδικές μονάδες, οι οποίες δεν έχουν τα επίπεδα εκπαίδευσης των παραπάνω, ή την γκάμα του εξοπλισμού τους, αλλά είναι κομβικής σημασίας για τον άμεσο έλεγχο σε ό,τι αφορά την πρώτη επέμβαση.

Υπουργείο Εσωτερικών

Το υπουργείο έχει στις διαταγές του 16 μονάδες, οι οποίες είναι εκπαιδευμένες στον αντιναρτάρτικο και αντιτρομοκρατικό αγώνα. Συνολικά είναι γνωστές ως MVD Spetsnaz, είναι διασκορπισμένες σε όλη την χώρα, και έχουν υπηρετήσει μεγάλο χρονικό διάστημα στην Τσετσενία, όπου έχουν καταγράψει μεγάλες επιτυχίες, με λόγο απωλειών 1/50 σε σχέση με τους αντιπάλους τους (μονάδα Rus). Ειδικεύονται στην εκκαθάριση κατοικημένων περιοχών, ενώ η μονάδα με την ονομασία «Vítjaz» έχει συχνά χρησιμοποιηθεί ως υποστήριξη της Alfa. Στη δικαιοδοσία του υπουργείου είναι και οι

μονάδες που είναι γνωστές συλλογικά με το όνομα OMON, και οι οποίες είναι κατά βάση χωροφυλακή (χρησιμοποιούν τόσο ως Μονάδες Αποκατάστασης Τάξης-MAT, όσο και ως ελαφρύ πεζικό με ειδικότητα το αστικό περιβάλλον). Και αυτές οι μονάδες έχουν υπηρετήσει μαζικά στην Τσετσενία, όπου έχουν κυρίως τον ρόλο της φρουράς κατοικημένων περιοχών.

Οι δυνάμεις που ανήκουν στις FSB, SVR, MVD, FPS είναι συνολικά γνωστές στην Ρωσία και με το όνομα OSNAZ. Οι κυριότερες μονάδες Spetsnaz της MVD είναι οι εξής:

- > 1st PSN, κωδική ονομασία Vítjaz, και έδρα την Μόσχα
- > 7th OSN VV, κωδική ονομασία Rosich, και έδρα το Novocherkassk
- > 8th OSN VV, κωδική ονομασία Rus, και έδρα τη Μόσχα
- > 12th OSN VV, κωδική ονομασία Ratnik, και έδρα το Nizhni Tagil
- > 15th OSN VV, κωδική ονομασία Vyatich, και έδρα το Armavir
- > 16th OSN VV, κωδική ονομασία Skif, και έδρα το Rostov.

Είναι προφανές ότι το παρόν άρθρο αποτελεί μία γενική εισαγωγή στους Spetsnaz, με σκοπό να δώσει την ακριβέστερη δυνατή εικόνα για τη σημερινή τους κατάσταση και δυνατότητες. Παρά το γεγονός ότι ο Ψυχρός Πόλεμος έληξε και γενικά οι σχέσεις της Ρωσίας και του υπόλοιπου κόσμου βρίσκονται σε καλό επίπεδο, εντούτοις ακόμη και σήμερα οι Spetsnaz παραμένουν ένα καλά κρυμμένο μυστικό. Μάλιστα, φήμες, μύθοι και αλήθειες για την οργάνωση, εκπαίδευση και επιχειρησιακή δράση τους μπλέκονται σε ένα κουβάρι διατηρώντας και κάποτε ενισχύοντας την αχλύ που τους περιβάλλει. ■





Ελεύθερος σκοπευτής των Spetsnaz αναμένει υπομονετικά το «θήραμα» μέσα από τα σκοπευτικά ακριβείας του ASVK των 12,7 χιλ.

ΟΠΛΙΣΜΟΣ

Οι Spetsnaz, λόγω του ειδικού χαρακτήρα των επιχειρήσεων που εκτελούν, εκπαιδεύονται και αξιοποιούν ευρεία γκάμα οπλισμού, ανάλογα πάντα και την αποστολή που πρόκειται να εκτελέσουν. Μάλιστα, η γνώση και εμπειρία χρήσης οπλισμού δεν περιορίζεται μόνο στα ρωσικής, κινεζικής ή και ανατολικής προέλευσης όπλα, αλλά επεκτείνονται και στα δυτικές. Ακριβείς πληροφορίες για τους τύπους και τα είδη οπλισμού που χρησιμοποιούν δεν έχουν γίνει γνωστές. Αλλά εδώ παραθέτουμε τους κυριότερους:

- > Πιστόλια: Αυτόματο πιστόλι PRI (των 5.45 mm), MR-445 Varjag (των 0.40" S&W), Gyurza Heavy Pistol (των 9x21 mm), MR-443 Grach (των 9x19 mm 7N21), PSS Silent Pistol (των 7.62x41 mm), περίστροφο UDAR.
- > Τυφέκια εφόδου: AN-94 Abakan, AK-107, AKSU-74, AS Val (των 9x39 mm), Groza OTs-14-4A-03 (των 9x39 mm), 9A-91 (των 9x39 mm)
- > Οπλοπολυβόλα: Bizon-2 Suppressed (των 9x18 mm Makarov), KEDR (9x18 mm Makarov), KLIN (9x18 mm Makarov)
- > Τυφέκια ελεύθερου σκοπευτή: SVDS, SVDK, SV-98 (των 7.62x54 mm), SV-99, SVU OC-AS-03 (των 7.62x54 mm), VSS Vintorez (των 9x39mm)
- > Λειόκαννα εφόδου SAIGA-12K και KS-23



Η νέα γενιά του θρυλικού Kalashnikov. Παράγεται σε τρεις εκδόσεις: ως AK-102 στα 5,45 χιλ., AK-104 στα 7,62 χιλ. και AK-105 στα 5,45 χιλ. Φυσικά αξιοποιούνται και οι τρεις εκδόσεις στη «δεξαμενή» οπλισμού των Spetsnaz.



Εκτοξευτής GM-94 των 43 χιλ. χωρητικότητας τεσσάρων βομβιδίων.

ΧΑΡΑΚΗΤΗΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Τέλη 1960

Ομάδες τεσσάρων ατόμων των GRU Spetsnaz συμμετείχαν στον πόλεμο του Βιετνάμ, δοκιμάζοντας όπλα κατά των Αμερικανών στρατιωτών.

Πράγα 1968

Αεροπλάνα της Αεροφλότ προσγειώνονται στο αεροδρόμιο της Πράγας. Το βράδυ ένα μόνο του τροχοδρομεί και σταθμεύει σε μια απομακρυσμένη περιοχή του αεροδρομίου. Την επομένη το πρωί άλλα δύο αποβιβάζουν Ρώσους δημοσιογράφους και τεχνικούς της τηλεόρασης, οι οποίοι επιβιβάζονται σε αυτοκίνητα που περιμένουν έξω από το αεροδρόμιο, και φεύγουν για την Πράγα. Τρεις ώρες μετά, οι «δημοσιογράφοι» γυρνούν οπλισμένοι και καταλαμβάνουν το αεροδρόμιο, όπου ταχύτατα προοργανώνονται μεταγωγικά αεροσκάφη από τα οποία βγαίνουν άλλοι Spetsnaz που καταλαμβάνουν όλα τα κομβικά κτίρια ελέγχου και διοικήσεως στην Πράγα. Εντός τεσσάρων ωρών ακολούθησαν οι αλεξιπτωτιστές και κατόπιν τα τεθωρακισμένα.

Καμπούλ, Δεκέμβριος 1979

Επαναλαμβάνεται το σενάριο της Πράγας, μόνο που αυτή τη φορά θα συμμετάσχουν στη δύναμη που θα περικυκλώσει το παλάτι του τότε προέδρου Hafizullah Amin (στο Darulaman) στελέχη τόσο της Alfa, όσο και της Nymphe και της GRU Spetsnaz. Σύμφωνα με τη μαρτυρία ενός τυχερού επιζήσα-

ντα (ήταν γρήγορος στη βουτιά από το παράθυρο!), χρησιμοποίησαν όπλα με σιγαστήρες και εκτέλεσαν τους πάντες με απόλυτη ψυχρότητα. Σκοτώθηκαν 25 μέλη της ομάδας κατά την επίθεση, μεταξύ των οποίων ένας υποστράτηγος και ένας ταγματάρχης (ήταν εξόχως σημαντική η επιχείρηση!). Κατόπιν κατέλαβαν το αεροδρόμιο της Καμπούλ, ενώ ταυτόχρονα άλλοι καταλάμβαναν το στρατηγικής σημασίας πέρασμα Salang.

Ναυτικά γεγονότα (Οκτώβριος 1982-Σουηδία, Αύγουστος 1983-Ιαπωνία)

Και στις δύο περιπτώσεις μίνι υποβρύχια βρέθηκαν κοντά στις ακτές, ενώ στον βυθό της θάλασσας σε απόσταση δύο μιλίων βρέθηκαν τα ίχνη μεγάλου υποβρυχίου (πιθανότατα τροποποιημένα INDIA). Στην περίπτωση της Σουηδίας μάλιστα παραλίγο να προκύψει μεγάλο διπλωματικό επεισόδιο, διότι το υποβρύχιο-φορέας φεύγοντας έμπλεξε σε δίκτυα ψαράδων, αναγκάστηκε να «επικαθίσει» στον πυθμένα, εντοπίστηκε από τα σόναρ των σουηδικών πλοίων, τα οποία και το περικύκλωσαν. Η ρωσική κυβέρνηση απειλούσε και έστειλε στην περιοχή και δυο άλλα υποβρύχια για βοήθεια, και τελικά το υποβρύχιο κατάφερε να ξεφύγει μόνο του. Επρόκειτο για χαρακτηριστική δράση ναυτικών τμημάτων των Spetsnaz, που είχαν πάει για να συλλέξουν πληροφορίες σχετικά με την κύρια ναυτική βάση του Σουηδικού Ναυτικού.